

Od eko-ukrašavanja do urbane održivosti

Avantura kroz Gorski kotar
Revitalizacija kamenoloma Očura
Etno kutak u varaždinskim bregima

Magazin o stvaranju i stvarateljima
Broj 8 / zima 2006./2007.
ISSN 1334-997X

MagazinPlus

Nenad Juretić
direktor prodaje cementa
i logistike

tel 052 876 960
fax 052 876 250
nenadjuretic@holcim.com

Siniša Dimitrijević
direktor transportnih
betona

tel 01 6554 033
fax 01 6554 022
sinisa.dimitrijevic@holcim.com

Siniša Koščak
direktor agregata

tel 042 791 870
fax 042 791 118
sinisa.koscak@holcim.com

Dragi čitatelji!

Konac godine je tradicionalno vrijeme svođenja računa. Što smo ostvarili u protekloj godini, kakvi smo bili, poslovno i, dakako, privatno.

U poslovnom segmentu zbrojit ćemo i oduzeti ponešto brojki, te doći do zaključka koji će nam prouzrokovati radost... ili glavobolju. Zamislite samo, sve zbog nekakvih brojki.

Međutim, da li ćemo isto tako postupiti i kad analiziramo privatna postignuća u protekloj godini? Zbrojiti i oduzimati? Ali što?

Svakako, kraj godine vezan je i uz blag dane, darivanja i lijepe želje. Jedni drugima nastojimo na vrijeme i primjerno, uz poklone, poželjeti puno uspjeha i dobrih želja...

No na kraju ove godine, mi bismo željeli probati nešto drugo: željeli

bismo Vam poželjeti prvenstveno na privatnom planu da sve ostane kako je bilo ove godine. Drugim riječima, nemojte se mijenjati.

Zašto? Pa jednostavno stoga, što upravo Vi određujete kako svijet mora izgledati. Upravo Vi pristajete da Vas drugi pamte po onome što činite, kako se ponašate, kako djelujete. I uvjereni smo, to činite u najboljoj namjeri, želeći da se i drugi tako ponašaju prema Vama.

Ako Vam poželimo da ostanete takvi kakvi jeste, onda znači da smo Vas i prihvatili takvima kakvi jeste. I kad Vas se sjetimo, sjetimo Vas se takvih kakvi jeste. I uvjereni smo da je kraj godine najbolje vrijeme za takvu refleksiju.

Jer ako shvatimo da nas ljudi prihvaćaju onakvima kakvi uistinu

jesmo, trudimo se biti bolji. Nije nam svejedno. Mi vjerujemo u to.

S tim u svezi, želimo Vam sretno i veselo Božićne blagdane, te u nadolazećoj godini nastavak uspješnosti na poslovnom planu. I puno zajedničkih postignuća na putu održivog razvoja.

A privatno, ostanite kakvi jeste: trudeći se stalno da postanete bolji.

Vaši,

Tema broja**Žarko Horvat**

Na fakultetu građevine i arhitekture ove je jeseni održavana izložba nagrađenih radova na Holcim Awards natječaju. Na otvorenju se moglo čuti iznimno zanimljivo predavanje finske arhitekture na temu održive gradnje iz perspektive urbane održivosti. Sve o izložbi i otvorenju pročitajte u Žarkovom članku.

A ako se pitate kako je završila priča o tri prašćica koju smo započeli u broju 5, onda pročitajte Žarkov članak u stalnoj rubrici održivi razvoj.

Radenko Vadanjel

U ovom broju možete pročitati dvije zanimljive Radenkove reportaže. Prva je s Dana kupaca betona u Opatiji i na neočekivano uzbudljivoj off road vožnji po dozvoljenoj stazi Gorskog kotara. Druga je vezana uz tartufe i druženje kupaca cementa.

Milica Vučković

Milica se iz varaždinskih bregi vratila puna dojmova, ali ih je nažalost morala sažeti na samo jednu stranicu. O kojem je hobbiju riječ u ovom broju pročitajte u Milicinom članku.

Jurica Vuković

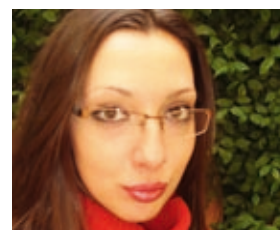
Što je novo u svijetu Interneta i kako se na Internetu predstavljaju građevinske tvrtke za Vas je ponovo pripremio Jurica.

Lidija Loborec

Naša nezaobilazna tema je svakako sigurnost i zaštita na radu. U ovom broju predstavljamo Vam tvrtku Ergonomika te osvrtno na zaštitu na radu u Hrvatskoj.

Ivan Slavić

U našem kamenolomu u Očuri započeli smo s važnim projektom istovremene revitalizacije i eksploatacije kamenoloma. Članak o tom - za sada jedinom - projektu u Hrvatskoj donosi Vam Ivan.

Dora Zoričić

Dora je za Vas u stalnoj rubrici portret kupca, pripremila intervju s kupcem Holcimovog betona Zagrebgradnja d.o.o.

Sadržaj

Holcim širom svijeta: Strast prema gradnji	4
PartnerPlus: Avantura kroz Gorski kotar	6
PartnerPlus: Bili smo golferi i streljari...na jedan dan	8
PartnerPlus: Sve o tartufima iz motovunskih šuma - Eksperti uzvraćaju udarac	10
PartnerPlus: Maslina je neobrana...	11
Tema broja: Od eko-ukrašavanja do urbane održivosti	12
Zaštita na radu: Kakvo je stanje zaštite na radu u Hrvatskoj?	14
Portret kupca: Osobni pristup kupcima i kontinuirana kvaliteta usluge	16
Projekti: Revitalizacija kamenoloma Očura	18
Održivi razvoj: „Nigdar ni tak bilo da ni nekad bilo...“	20
Gradnja na Internetu: On-line tvrtke za gradnju	22
Hobi: Etno kutak u varaždinskim bregima	23

Impressum:**MagazinPlus**

Tromjesečni magazin o stvaranju i stvarateljima

Glavna urednica:

Julija Škoro

Uredništvo:

Valentina Stanojević

Nina Šuljak

Nakladnik:

Holcim (Hrvatska) d.o.o.

Koromačno bb

HR - 52222 Koromačno

tel 052 876 970, 01 6554 033

fax 052 876 250, 01 6554 022

e-mail cement-hrv@holcim.com

beton-hrv@holcim.com

agregati-hrv@holcim.com

info-hrv@holcim.com

www.holcim.hr

Strast prema gradnji

Dobro došli u Holcim istočna Europa

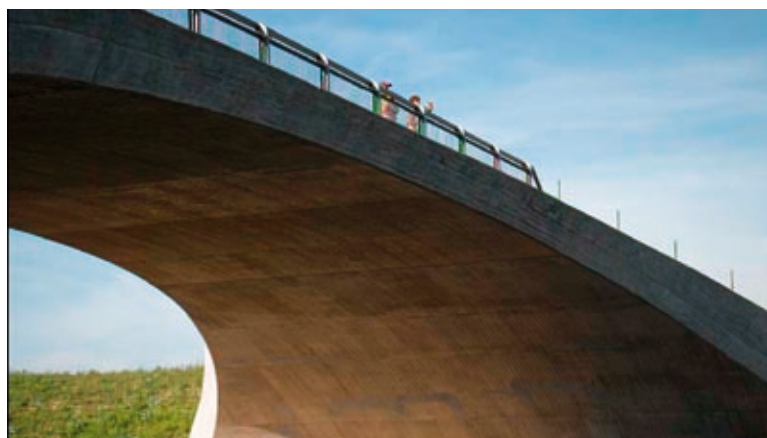
Holcim je jedan od vodećih svjetskih dobavljača cementa, agregata (pijeska i šljunka) te betona i pratećih usluga. Posluje u više od 70 zemalja svijeta. Holcim istočna Europa je regionalna organizacija koja upravlja aktivnostima u istočnoj Austriji, Bugarskoj, Češkoj, Srbiji, Mađarskoj, Rumunjskoj, Slovačkoj te Hrvatskoj. S više od 5.000 radnika, više od 80 tvornica betona, 24 pogona za agregate, 12 tvornica cementa, te 8 terminala za cement - spremni smo zadovoljiti potrebe kupaca gdje god nas trebali.

U izradi je brošura Holcima istočna Europa u kojoj će ukratko biti predstavljena svaka država s jednim referentnim projektom. Ovdje Vam donosimo kratki pregled projekata svih članica Holcimove regije istočna Europa.

Hrvatska - Holcim cement i beton

Mi smo u Holcimu Hrvatska ponosni na partnerski odnos i suradnju s Međimurje Graditeljstvom i Porrom na projektu predstavljenom u brošuri: Zagreb Tower kakvog ga vidite satkan je od 13.000 m³ betona različite čvrstoće.

Češka - Holcim cement, beton i agregat

Referentni projekt Holcima Češka su tri prijelaza za životinje preko autoceste D11, od Hradec Králové do Praga. Tvrtka: Skanska a.s. Holcim je isporučio 14.000 t cementa, čak tri vrste posebno prilagođene za visoko nosive konstrukcije, te 41.000 m³ betona i 25.000 m³ agregata.

Bugarska - Holcim cement

Holcim Bugarska je surađivao na projektu izgradnje Banskog skijaškog centra, skijaškog centra broj 1 u Bugarskoj. Tvrtka: Balkanstroy Bulgaria AD.

Mađarska - Holcim cement, beton i agregat

Holcim Mađarska predstavio je projekt izgradnje Marcali mosta koji prelazi preko autoceste M7 u jugozapadnoj Mađarskoj. Tvrtka: Vegyész Zrt. Isporučili su 300 t cementa, 700 m³ betona visoke čvrstoće te više od 1.400 t probnane pijeska, šljunka i bazalta.

Slovačka - Holcim cement

Holcim Slovačka predstavio je projekt izgradnje Sitina tunela u Bratislavi. Tvrtka: Skanska BS a.s. Holcim je za potrebe ovog projekta isporučio 2.500 t cementa s visokom čvrstoćom na savijanje, izvrsnom postojanošću volumena te s visokom otpornošću na smrzavanje i toplinu.

Rumunjska - Holcim cement i agregat

Referentni projekt Holcima Rumunjska je Sunčana autocesta od Bukurešta do Konstante. Tvrtka: SC Astaldy Max Bogl CCCF SRL. Holcim je isporučio više od 10.000 t cementa, 14.000 t filera te 26.000 t veziva za ceste.

Muhammad Yunus, član Savjetodavnog odbora nagrađen Nobelovom nagradom za mir

Profesor Muhammad Yunus iz Bangladeša, jedan od osnivača Savjetodavnog odbora zaklade Holcim Foundation for Sustainable Construction, zajedno sa svojom Grameen bankom, dobio je 2006. Nobelovu nagradu za mir.

Norveško povjerenstvo za dodjelu Nobelove nagrade istaknulo je vezu između ekonomskog razvoja i mira: „Dugotrajan mir ne može se postići ukoliko brojčano velike populacije ne pronađu način kako pobjeći od siromaštva,“ naglasilo je povjerenstvo.

Profesor ekonomije, danas šezdesetogodišnjak, u Bangladešu je impresivno pokazao kako principi održivog razvoja mogu biti primijenjeni u današnjem svijetu.

Prije više od 30 godina Yunus je osnovao Grameen banku, „seosku banku“, koja odobrava tzv. mikrokredite najsiromašnijima stanovnicima Bangladeša. Odonda 6,5 milijuna ljudi - od toga 97% žena - dobilo je mikrokredite kako bi osigurali egzistenciju ili sagradili jednostavnu kuću. Banka svoj skroman profit ulaže u nove projekte kao što je na primjer, „Grameen House“ - inicijativa niskobudžetnog stanovanja. Ovaj program poboljšao je uvjete života, na održiv način, milijunima ljudi.

Zaklada Holcim Foundation iznimno je bila počašćena prije 3 godine kad je Muhammad Yunus pristao biti članom njenog Savjetodavnog odbora. On je snažan zagovornik važnosti održive gradnje upravo kroz ovakve projekte, te se pokazao kao vođa koji je uspio viziju pretvoriti u praktično djelovanje na dobrobit milijuna ljudi.

Austrija - Holcim beton

Holcim Austrija sudjelovao je na projektu izgradnje novog terminala u bečkoj zračnoj luci Schwechat koji ima 51 novi izlaz i 17 zrakoplovnih dokova. Tvrtka: Hochtief Construction AG. Za projekt je isporučeno više od 100.000 m³ betona.

Srbija - Holcim cement

Holcim Srbija predstavio je projekt izgradnje novih skijaških žičara na Kopaoniku. Tvrtka: AMIGA d.o.o. Holcim je isporučio cement niske topline hidratacije, specijalno prilagođen za temelje.

Avantura kroz Gorski kotar

Dan kupaca betona

U potrazi smo bili za što neobičnijim, egzotičnijim zabavnim programom, ovaj put namijenjenim građevinarima iz Zagreba, Zagorja, Karlovca i Rijeke. Holcim je na dvodnevnom druženju sa svojim kupcima betona, nakon početnog „zagrijavanja“ u hotelu „Četiri opatijska cvijeta“ u Opatiji, uz neizostavnog Šajetu i stand up komičara Peđu Bajovića, drugog dana događanja priredio svojim gostima pravu malu avanturu u maniri Indiana Jonesa. Ishod ove avanture koja se odvijala u dubokim šumama i dozvoljenim stazama Gorskog kotara, bio je neuhvatljiv i neizvjestan sve do večernjih sati. Evo kako je sve počelo.

U ranim jutarnjim satima tridesetak dobro raspoloženih gostiju i njihovi domaćini Holcimovci napuštaju hotel u Opatiji. Prva točka sudionika off road avanture je Holcimoova tvornica betona u Kukuljanovu. Voditelj tvornice Silvio Ugrin upoznaje nas s radom tvornice koja je izuzetna po visokim ekološkim standardima koje ispunjava, u što smo se odmah uvjerali šetajući po besprijekorno čistom krugu tvornice.

- Još nam nedostaju predstavnici firme Veček - saznajemo od organizatora. A početak avanture za supružnike Veček započeo je zapravo mnogo ranije, prije Kukuljanova, gdje nas već nestrpljivo čeka dvanaest vozača i dvanaest prekrasnih džipova. - Nikad, nikad se ovak' nismo vozili. Tko zna kuda

smo se sve vozili, da bi izašli iz Rijeke. Sve stalno, stalno krivo. Odemo u Trst, odemo u Graz, vozimo se posvuda, a mi sad iz Rijeke nismo mogli van - decidirana je u svojoj ljutnji gospođa Veček.

- Ali sad smo svi „na broju“ - zaključujemo uz obostrano odobravanje.

Birajući pouzdaniji džip ili vođeni nekom samo nama važnom estetskom nijansom, ulazimo u džipove u kojima ćemo provesti cijelo poslijepodne i dio nastupajuće noći. Naša novinarska ekipa ulazi u robustan Jeep vozača i vlasnika gospodina Roberta iz Pule. On kao i ostalih jedanaest vozača članovi su kluba ljubitelja off road vožnje, vrlo znakovita naziva „Kamo oko vidi“.

- Ovo je blaža, cestovna varijanta, a gosti su dio posade - objašnjava nam program gospodin Robert. - To će više biti safari - umirujućim tonom dodaje. U džipu izuzev nas novinara, tu su još i gospoda Dinko i Ivica iz građevinske firme Ceste Karlovac.

- Ono druženje jučer je bilo kao momačka večer - žali se Dinko. - Sami muškarci. Ok, Šajeta je bio odličan - dodaje - ali onaj komičar nije bio smiješan, što mu je trebao biti primarni cilj -.

- Dođe čovjek, kao komičar profesionalac i nikoga ne uspije nasmijati. Onda dođe Šajeta i ljudi se smiju kao mutavi - ubacuje se u razgovor Ivica.

Naša kolona lagano klizi autoputom. Ugodan je osjećaj zajedništva dok pogledom pratimo desetak džipova kako se na ujednačenoj razdaljini kreću cestom. I već smo kod skretanja za Delnice.

Vrijeme protiče u nevezanim razgovorima, a krajolik u koji ulazimo sve je divljiji i zeleniji. Kiša sitno sipi, makadam se suzuje i odjednom, evo nas na pravom, blatnjavom šumskom putu. U džipu je odjednom muk.

- Nije to ništa - umiruje nas naš vozač. I doista cijela se kolona nekako iskobeljala iz tog gliba i neravna, kišom namočena, šumskoga puta. Kakvo olakšanje. A usred šume, planinarski dom Zeleni vir i pored njega rječica neobična naziva Munjara. Tanjuri su već posloženi, konobarice u poslu.

- Odličan je gulaš - smiješi se gospođa Mirjana Plahutar iz Krapinskih toplica. Ona i njezin muž Dragutin vlasnici su ho-

tela „Aqua vivea“ s unutarnjim bazenom i termalnom vodom. Kad gospođa Mirjana hvali gulaš, onda ga doista treba probati.

Nakon dugo očekivane okrepe, sretni i siti vraćamo se u Kukuljanovo. Ali neee! Netko je zaključio da je šumski put kojeg smo savladali bio previše lagan za pravu off road avanturu. I opet ulazimo u šumu.

Kiša pada sve jače. U džipu se pale cigareta za cigaretom. U šumi već pada mrak. Odsječeni smo od civilizacije. Cijela je kolona zapela i ne možemo se izvući iz blata... Što da radimo? Kako da se spasimo? (R.V.)

Bili smo golferi i streličari... na jedan dan kupaca agregata

Sunčana subota. Okupili smo se u Golf centru Novi Dvori u Zaprešiću. I vrijeme je bilo kao naručeno - topao i sunčani rujanski dan. Ovo je bio prvi dan Holcimovih kupaca agregata, od kad je Holcim u veljači 2006. kupio kamenolom Očura.

Dočekaao nas je uvijek dobro raspoložen Šajeta (iako je samo par sati prije toga imao malu „nezgodu“ s autom). Uputio nas je u cjelodnevni program koji se sastojao dijelom od učenja golfa, a dijelom od streličarstva. Osim toga, pratio je sve ekipe kako bi pridonio atmosferi i koncentraciji.

Podijelili smo se u nekoliko grupa i krenuli putem zelenih, uređenih golf travnjaka. Naravno, uz nas je bilo i nekoliko iskusnih trenera - jer tko zna da njih nije bilo, kamo bi završile strelice, palice ili loptice. No dobro, priznajemo da iako je velika većina nas početnika, bilo je i onih koji su odmah pokazali iskustvo i znanje, i to u oba sporta!

Moramo priznati, puno toga smo naučili tog dana. Samo mali broj nas je znao čemu uopće toliki broj različitih golf palica - pa nije ni čudo da golferi uvijek moraju imati uz sebe nekog da im to nosi. Na kraju smo naravno morali pokazati i što smo naučili, koliko smo se usavršili. I to u dvije discipline, odnosno u dva turnira - u streličarstvu i u golfu. U završnici smo imali prilike vidjeti i uzbudljivo doigravanje finalistica u golfu kako bismo dobili pobjednike.

A kad su natjecanja bila gotova opustili smo se i uživali u gastronomskoj ponudi, a pobjednici i u zaslužnim nagradama. Onda su se mogli čuti pozitivni komentari kao što su: „super je kad se ovako na jedan dan okupimo i onda se nešto aktivno odigrava - da nije samo obično okupljanje“.

Tablica rezultata:

Streličarstvo

1. Vasja Grmek
2. Ivan Zagorec
3. Danilo Senjak

Golf

1. Jadranko Vlahinja
2. Martina Putar
3. Josipa Tepeš

Sve o tartufima iz motovunskih šuma

- Nije bitno dal' nam pašu, već dal' djeluju. Ako ti pašu tartufi dok ih jedeš dobro se osjećaš, a s hranom s kojom se dobro osjećaš, možeš krenuti i... i onda ti to može i djelovati. Drugim riječima, ako možeš cijepat drva, možeš i bez tartufa - narodnom mudrošću demistificirao je djelovanje tartufa gospodin Zoran Novačić iz Buja.

Nestrpljivo iščekujući odlazak na teren u potragu za pravim tartufima, pijuckajući vino u restoranu Zigante smještenom u središtu malog istarskog mjesta Livade, a u blizini motovunske šume, pedesetak dobro raspoloženih Holcimovih kupaca cementa druži se na prekrasnom jesenjem suncu.

- Mi smo stigli iz Šibenika za tri sata i petnaest minuta s dužom stankom iznad Rijeke - oduševljeno ukazuje na blagodat novе ceste „dalmatine“, gospodin Goran Dadić, koji je u novoj Toyota Avensis 2.2 „doprašio“ u Istru.

- Nikad još nismo probali tartufe - priznaje nam, okrećući se prema supruzi Mari. - Bojao sam se da nećemo naći pravu gostionu i da ćemo uletit u krivu gdje su nekakvi loši, crni, tartufi - smiješio se gospodin Dadić.

Nakon prekrasne šetnje cestom koja se gubi u daljini obrubljena šumom i blagim brežuljcima, zaustavljamo se kod jednog neuglednog, kržljavog stabla. A ispod stabla čekaju nas otac i kćer, Ivica i Tina Kalčić i njihovi vjerni psi

Deki, Bobi i Reksi. Oni su naši učitelji i demonstratori pokazne vježbe traženja tartufa. Nakon kratkog upoznavanja s osnovnim oruđem - malom lopaticom za iskopavanje tartufa, odlazimo na tratinu po kojoj razdragani psi tragaju za tartufima. Sva je trava već prošarana iskopanim, pa ponovno zatrpanim rupama, poput ogromna minska polja. Premda naslućujemo da psi i njihovi vlasnici napamet znaju gdje su prije našeg dolaska zakopali male komadiće tartufa, oduševljeno se tiskamo pokraj svake iskopane rupe i „pronađenog“ tartufa.

U kratkoj pauzi, između dva „pronađena“ tartufa, simpatična Tina otkriva nam svoj najbolji i najjednostavniji recept za spremanje jela s tartufima: tartufi se malo pofrigaju na maslacu, te se topli pomiješaju s kuhanom paštom. Na kra-

ju, sve se to prelije s malo vrhnja. Jednostavno, zar ne?

A nakon „uspješne“ demonstracije traženja tartufa, u restoranu Zigante, već pomalo umorne i gladne, čeka nas pravi mali kulinarski maraton. Pet vilica s lijeve strane i isto toliko noževa s desne strane tanjura, upozoravaju nas da će ručak potrajati.

I doista, na kraju četverosatna banketa možemo samo skromno naglasiti nevjerojatni carpaccio od škampi i crnih tarufa sa zelenom rukolom, riblji file i hroštule sa šumskim voćem i semifredom od badema.

Najbolje je ovu pomalo napornu, ali slatku gozbu opisao gospodin Jozo Liović iz Vrsara: - Nije lako sve to pojest. Pršut je odličan.., a šta je ovo... mmmm, dobro je.... Što se mora nije teško. (R.V.)

Eksperti uzvraćaju udarac

Nasmijana i vesela ekipa Majstora - ovdje još nisu ni slutili što ih očekuje!

Zadnji pokušaji dogovaranja strategije.

Od kad su Holcim Majstor i Holcim Ekspert cement na tržištu igra se i nogometni turnir pod istim nazivom. Ove godine, drugi Majstor : Ekspert turnir igrao se u Zagrebu. Iako u gradu, ipak daleko od gradske gužve, okupili smo se u Športsko rekreacijskom centru Jelencovac. Za one koji se možda ne sjećaju, na dva dosad odigrana turnira Majstori su bili bolji. Metropolita i studeni su čini se više pogodovali Ekspertima pa je ekipa Eksperta ove godine pobijedila.

Pomalo ozbiljniji Eksperti - ipak su trebali obraniti plavu boju iz prva dva turnira.

Maslina je neobrana...

...ali ne kad se skupe kupci Holcim cementa!

Kako slika govori više od riječi, kroz slike ćemo Vam pokušati, dočarati atmosferu i doživljaj, na ovom nekima najdražem ovogodišnjem zajedničkom druženju. Za kraj godine družili smo se u Dalmaciji, preciznije u autentičnom malom mjestu Drage povrh Primoštena. Tamo nas je u prekrasnom Bačulovom Dvoru ugostila obitelj Bolanča.

Na početku se treba malo i zagrijati...

Đina nam je pomogla u prijevozu obranih maslina.

Kako i priliči sve je završilo pjesmom.

...a onda smo križnim putem krenuli do obližnjeg maslinika - s praznim košarama....

...i zaista smo brali masline...

...pa maslina ipak nije ostala neobrana - a košare su bile pune.

Nadamo se da Vam je bilo zabavno družiti se s nama tijekom 2006. U pripremi su nova zanimljiva druženja za 2007. pa Vas pozivamo da nam se i u novoj godini pridružite.

Od eko-ukrašavanja do urbane održivosti

U organizaciji Arhitektonskog i Građevinskog fakulteta, te Holcima, a povodom otvaranja izložbe nagrađenih radova na Holcim Awards natječaju, u Zagrebu je predavanje na temu urbane održivosti održala finska arhitektica Kaarin Taipale.

Ovdje donosimo neke od naglasaka iz njenog izlaganja.

Odmah na početku gospođa Taipale pokušala je definirati zašto je svoje predavanje naslovila ovako, te o čemu zapravo želi govoriti. Bitno je shvatiti da održivost nije „zeleni ukras“ nečemu, to nije samo poseban dodatak. Održivost je prije svega razmišljanje iz posve nove perspektive, to je misaoni i provedbeni okvir o kojem ne možemo odlučivati da li ćemo ga odabrati ili ne. Mi ne biramo između održivog i normalnog, već samo između održivog i neodrživog. Drugih opcija nema.

Priča o održivom razvoju započela je davne 1972. godine UN konferencijom na temu okoliša u Stockholmu, u uvjetima bojkota zemalja istočnog bloka i velikom razlikom između sjevera i juga. Nastavilo se 1987. izvješćem Bruntlandove komisije „Naša zajednička budućnost“, odakle potječe vjerojatno najviše citirana definicija održivog razvoja.

Sljedeća stepenica bila je konferencija u Rio 1992. godine, na kojoj je lansirana agenda 21, plan postupanja u 21. stoljeću. Ovaj skup bio je najveći skup pod pokroviteljstvom UN-a ikad održan i tad je postalo svima jasno da su globalni problemi itekako lokalni. Najveći dio sporazuma koje poznajemo, posljedica su odluka donesenih na tom skupu - Kyotski, Mon-

trealski, Baselski... Ovdje prvi put uočavamo važnost gradova - uočite kako identitet i personifikaciju sporazumima daju upravo gradovi - nitko ne govori o Klimatskom protokolu, već o Kyotskom protokolu.

Johannesburg, poznat kao i Rio+10, održan 2002. godine, održan na temu održivog razvoja, praktički je analizirao učinjeno po agendi 21. I dok su skup u Rio obilježila 3E (Economy, Ecology, Everyone), skup u Johannesburgu postavio je 3P (People, Planet, Prosperity) stavljajući naglasak da je potrebno učiniti sve kako bi svi ljudi bili jednaki, na našem planetu ostvarujući pravo na jednaku kvalitetu življenja.

Ako drvo koje je posječeno negdje u Sibiru transportirate preko pola kontinenta, sušite ga rabeći energiju proizvedenu u Černobilu, izrežete ga na komade ostavljajući hrpu otpada iza sebe i premažete ga bojom koja sadrži otrovne sastojke... naravno, to JEST drvo, ali što je ODRŽIVO u tome?

Povezujući održivost s održivom gradnjom, te posebice s urbanom održivošću, gospođa Taipale je upozorila na najčešće površno promatranje vrlo kompleksnih problema. Primjerice, u Finskoj je vrlo popularno graditi od drva, jer je to ekološki prihvatljivo. Međutim, istakla je, ako drvo koje je posječeno negdje u Sibiru transportirate preko pola kontinenta, sušite ga rabeći energiju proizvedenu u Černobilu, izrežete ga na komade ostavljajući hrpu otpada iza sebe i premažete ga bojom koja sadrži otrovne sastojke... naravno, to JEST drvo, ali što je ODRŽIVO u tome?

Danas više od pola svjetske populacije živi u gradovima. S trendom porasta. Energetske potrebe gradova postaju enormne. Grijanje, hlađenje, osvjetljavanje... Održivo planiranje gradova postaje izuzetno važno u ovakvim uvjetima. Zapamtite, ako nije održivo, onda je neodrživo, jer treće mogućnosti nema.

Dubravka Bjegović
 Građevinski fakultet
 Zagreb
 tel 01 4639 222
 fax 01 4639 206
 dubravka@grad.hr
 www.grad.hr

Izložba nagrađenih radova na Holcim Awards natječaju te predavanje na temu urbane održivosti izuzetan je događaj jer smo po prvi put kod nas imali priliku vidjeti nagrađene radove u području održive gradnje, i to na svjetskoj razini.

Naša je želja da predavanje isprovocira sve zainteresirane da se uključe u Holcim Awards natječaj koji će ponovo biti raspisan u lipnju sljedeće godine. Natječaji će se odvijati u ciklusima svake dvije godine, a nagrade su vrlo izazovne.

Ovaj događaj samo je prvi u nizu budućih sličnih predavanja i događanja koja ćemo organizirati na fakultetima građevine, arhitekture i geodezije, a sljedeće predavanje sigurno će uključiti i elaborat ili izvještaj o tome što građevinski fakultet radi na području održivog razvoja.

Stoga, uzmemo li u obzir da gradovi moraju osigurati infrastrukturu - otpad, voda, energija, javni prijevoz, telekomunikacije... Politička je odluka kako to učiniti. Nadalje, gradovi su i veliki potrošači raznih dobara - hrana za raznorazne institucije (škole, vrtići), knjige, uredski strojevi, medicinska oprema, telekomunikacijska i računalna oprema. Pravo je svakoga tko plaća nabavu navedene opreme - a to su upravo svi građani - da izrazi svoje neslaganje nabavom: ne želimo da kupujete robu tog proizvođača, kupujte od onog jer je to održivo... Želimo održivu javnu nabavu.

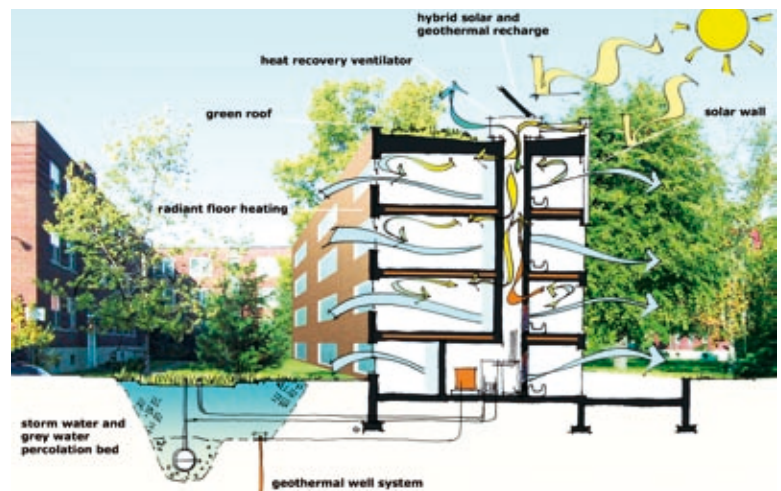
Poštujući volju i želje svojih stanovnika, gradovi mogu odlučiti kako će graditi. Može se postaviti zahtjev da uvjeti u pojedinim mjestima budu stroži od onih zahtijevanih zakonom - jer se želi pospješiti održivost. Jer, održivost nije samo ekologija - ljudi žele živjeti u društveno prihvatljivom okruženju.

Nažalost, česta je praksa - svugdje u svijetu - da veću pozornost postižu takozvani VAU! projekti. Oni privlače medije, stručnjake, političare. Svi se kraj njih vole slikati, svi o njima žele izvješćivati... Dok prava borba za održivost najčešće korača malim koracima, i gotovo je nevidljiva za svjetla pozornice.

Pitanje kako izbjeći zamke pukog eko-ukrašavanja i postići pravu održivost, nije jednostavno pitanje. Svaka analiza otvara nova pitanja, svaki prijedlog nove dvojbe. No, cilj preda-

vanja nije bio riješiti sve ove probleme - već potaknuti na drugi način razmišljanja. I to kod onih koji su na putu da postanu kreatori budućeg svijeta. Budućih arhitekata i građevinara.

Na žalost, prostor nam ne dozvoljava prenijeti sve ono čime nas je obogatila gospođa Kaarin Taipale. Ukoliko niste nazočili ovom predavanju, propustili ste... mnogo. I to ne samo zbog domjenka. Nadajmo se da će ovakvih događanja biti još. (Ž.H.)

Održiva arhitektura u Hrvatskoj

Održiva arhitektura ima dva preduvjeta: arhitektonsko projektiranje i urbanističko planiranje koje udovoljava zahtjevima koncepta održivosti te pažljivo projektiranje, gradnju i uporabu građevine uz neznatna dodatna ulaganja ili bez njih, a na način da se ujedno osigurava kvalitetna arhitektura i izvedba.

Većina ljudi, pa čak i onih kojima je to najuža struka, nije svjesna do koje su mjere zgrade rasipnici energije. Kao i u većini drugih zemalja, i u Hrvatskoj, zgrade predstavljaju najveći segment potrošnje energije (32% ukupne potrošnje s trendom njenog daljnjeg povećanja). Upravo izuzetno povoljne tehnološke i ekonomske mogućnosti u zgradarstvu koje su i u našoj zemlji na raspolaganju mogu imati značajan doprinos u smanjenju potrošnje fosilnih goriva

te posljedičnog zagađenja okoliša. Jedan od primjera je projekt „PASIVNE KUĆE“, odnosno „kuće bez grijanja“ ili „jednolitarske kuće“ - potrebna energija za zagrijavanje takve kuće jednaka je ekvivalentu jedne litre ložljivog ulja po kvadratnom metru na godinu!

U Hrvatskoj se dosta kasni s promjenama na predmetnom području i u pogledu odgovarajuće zakonske regulative i u pogledu prakse. Približavanjem ulaska Hrvatske u EU, približava se i neophodnost prihvaćanja odgovarajućih EU direktiva, od kojih EU Directive 2002/91/EC, kojom se najizravnije regulira područje energetske učinkovitosti u zgradarstvu, ima najveće značenje pa bi bilo najracionalnije i od izuzetne važnosti da RH to učini što je prije moguće.

Ljubomir Mišević
 Arhitektonski fakultet
 Zagreb
 tel 01 4639 222
 fax 01 4828 079
 ljubomir.miscevic@arhitekt.hr
 www.arhitekt.hr

Kakvo je stanje zaštite na radu u Hrvatskoj?

U zimskom broju MagazinPlusa donosimo Vam pregled i osvrt na zaštitu na radu u Hrvatskoj. Pregled Vam donosi gospođa Lidija Loborec - Rezo, direktorica tvrtke Ergonomika d.o.o. i voditeljica stručnog tima za izradu procjene opasnosti.

Lidija Loborec - Rezo
direktor
Ergonomika d.o.o.
Zagreb
tel / fax 01 3667 130
ergonomika@ergonomika.hr
www.ergonomika.hr

U Hrvatskoj se nazire oživljavanje gospodarstva, ali isto tako raste i broj ozljeda, a s time i broj izostanaka radnika s posla uvjetovanih ozljedama ili bolestima. Ako promatramo samo posljednje petogodišnje razdoblje prikazano u tablici, može se uočiti drastično povećanje broja izgubljenih dana zbog ozljeda i profesionalnih bolesti, u odnosu na sam rast broja ozljeda i profesionalnih bolesti.

To ukazuje na povećani broj teških ozljeda i oštećenja zdravlja s dugotrajnim odnosno trajnim posljedicama po radnu sposobnost. Jasno je da svaki izostanak zaposlenog radnika predstavlja višestruki trošak za poslodavca, pa je vrlo važno da se zaštita na radu promatra i kao ekonomska kategorija.

Povećane aktivnosti u gospodarstvu

ne prate na potreban način ulaganja u nove tehnologije, tehničke zaštitne mjere, naročito u graditeljstvu u kojem postoje izrazite opasnosti po život i zdravlje radnika. Takav rezultat je dijelom i zato što ne postoji učinkovit sustav preventivnih aktivnosti i mehanizama u području sigurnosti i zaštite zdravlja radnika (stimulativni sustavi osiguranja od posljedica ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, obrazov-

ni sustav, promotivne aktivnosti i sl.) Posljedice ovih događaja prije svega teško pogađaju ozlijeđene i njihove obitelji, a zatim i zdravstveni i mirovinski fond. Nažalost, ti se troškovi ne prate i ne objavljuju, ali se sa sigurnošću može reći da se radi o velikim iznosima i da na taj način poslodavci dio troškova investicija i troškova proizvodnje prelijevaju u proračune zdravstvenog i mirovinskog fonda.

O Ergonomici

Ergonomika d.o.o. je privatna tvrtka za istraživanje i razvoj na području zaštite na radu osnovana početkom 1993. sa sjedištem u Zagrebu.

Razvoj Ergonomike teče u nekoliko pravaca, ali to su prvenstveno usluge koje proizlaze iz procjena opasnosti (za izradu kojih Ergonomika posjeduje potrebno ovlaštenje) kao:

- osposobljavanje ovlaštenika poslodavca, radničkih povjerenika i radnika za rad na siguran način;
- uvođenje sustava osposobljavanja iz zaštite na radu u poduzeća baziranog na novom pristupu i suvremenim nastavnim sredstvima (video, interaktivni CD-evi);
- e-learning (metoda online usvajanja znanja);

- online vođenje evidencija iz zaštite na radu;
- ispitivanje elektro i gromobranskih instalacija, strojeva i uređaja s povećanim opasnostima;
- stručna pomoć pri obveznim revizijama procjene opasnosti;
- konzalting usluge pri podnošenju zahtjeva za ostvarenje prava na beneficirani staž, pri odabiru i nabavi osobnih zaštitnih sredstava;
- ergonomske oblikovanje zaštitne i radne odjeće;
- vođenje zaštite na radu za male poslodavce.

Referentna lista Ergonomike kao i projekti na kojima radimo je prilično velika, a više detalja možete pronaći na našim web stranicama

Vrsta podataka	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Prosječan broj zaposlenih	1.305.192	1.333.755	1.349.535	1.378.057	1.400.450
Broj ozljeda na radu	21.744	21.184	23.042	25.766	24.396
Broj ozljeda na 1000 radnika	16,7	15,9	17,1	18,7	17,42
Broj smrtnih slučajeva na radu i u svezi s radom	42	44	50	47	61
Broj profesionalnih bolesti	91	71	124	113	73
Ukupan broj izgubljenih dana zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti	550.615 ili 1.509 godina	535.917	584.291	959.768	1.065.102 ili 2.918 godina

Kakvo je stanje zaštite na radu u djelatnosti graditeljstva?

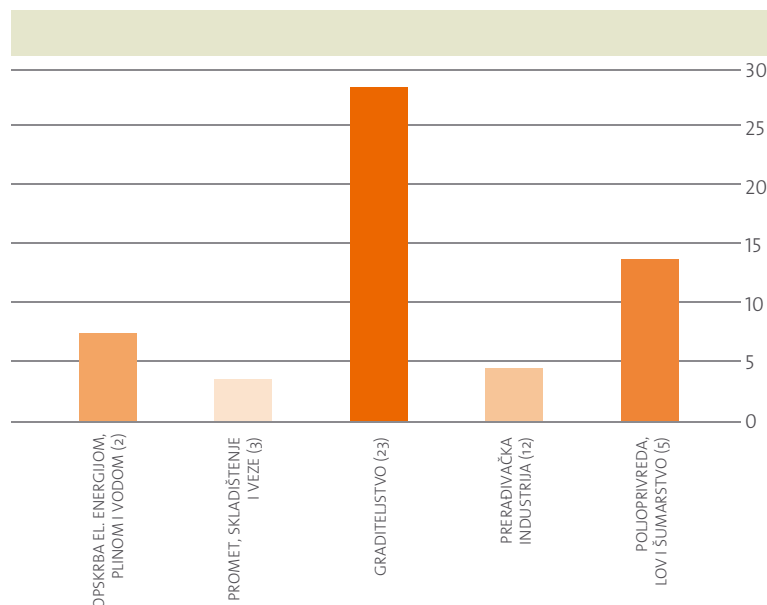
Graditeljstvo je, uz šumarstvo, najrizičnija djelatnost u gospodarstvu što pokazuje i broj smrtno strada- lih na 100.000 zaposlenika (izvješće Državnog inspektorata iz 2003. godine). Stoga je težište aktivnosti Državnog inspektorata u 2004. i 2005. godini bilo upravo na tim dvjema djelatnos-

tima. Postignuti su pozitivni pomaci smanjenjem broja ozljeda na radu u šumarstvu, ali u djelatnosti graditeljstva još uvijek ne postoji interes poslodavaca za suradnju na prevenciji ozljeda na radu. Na taj zaključak upućuje cijeli niz nezakonitosti i propusta u primjeni propisanih mjera otkrivenih tijekom nadzora inspektora zaštite na radu kod poslodavaca.

Kako se zaštititi?

Zastupljenost prva dva i djelomice posljednjeg uzroka ovakvog stanja mogla bi se smanjiti kvalitetnim osposobljavanjem radnika. Za otklanjanje ili smanjivanje ostalih uzroka treba motivirati i educirati poslodavce i njihove ovlaštenike, ali i penalizirati one koji svjesno, namjerno i opetovano krše ili propuštaju primjenu mjera zaštite.

Smrtno stradali
na 100.000
zaposlenih
tijekom 2003.

Osobni pristup kupcima i

Svakim danom Zagreb se sve više „širi“ i dobiva nova stambena naselja. Uputili smo se na jedno od gradilišta na Vrbanima kako bismo saznali nešto više o Zagrebgradnji, koja tamo podiže veliko novo naselje. Razgovarali smo s gospodinom Zdravkom Vajagićem, tehničkim direktorom, koji je zaslužan za operativno poslovanje tvrtke.

Zdravko Vajagić
tehnički direktor
Zagrebgradnja d.o.o.
Zagreb
tel 01 2351 700
fax 01 23 51 729
prodaja@zagrebgradnja.hr
www.zagrebgradnja.hr

Od kad postoji Zagrebgradnja i koje sve djelatnosti obavljate?

Zagrebgradnja je nastala 1.10.1984., a u privatnom vlasništvu je od 1.5.1994. Izvodimo građevinske i obrtničke radove.

Na kojim projektima trenutno radite?

U zadnjih pet godina bavimo se isključivo visokogradnjom i radimo stanogradnju. Trenutno radimo na lokacijama Vrbani III, Ravnice i Kruge. To su naša tri najveća projekta. Tijekom 2006. smo ostvarili naš plan. Napravili smo i imamo 500 useljenih stanova. A plan nam je tijekom 2007. napraviti 700 stanova.

Na što ćete se orijentirati u daljnjoj budućnosti?

Mi smo tvrtka koja se bavi stanogradnjom i svi naši planovi su vezani uz to. Na tržištu je prisutna velika potražnja za stanovima. Mi smo se orijentirali na privatnu investiciju. Znači na gradnju stanova zato jer prvenstveno tržište to traži.

Naredne tri do pet godina sigurno ćemo se baviti stanogradnjom.

Koji su Vaši ostali urbanistički planovi?

Kruga su nova lokacija i naš novi projekt. Prva faza bit će gotova tijekom 2007. Taj projekt neće stati, odnosno on se širi kao i Vrbani III i Ravnice.

Takav veliki projekt zasigurno podrazumijeva i puno kooperanata?

U cijelom tom procesu rada učestvuje i velik broj kooperanata gdje ih je, ovisno o fazi rada na zgradama, otprilike negdje od 200 do 300 dnevno. Na primjer, s Holcimom surađujemo četiri godine.

Kako biste opisali Vašu suradnju?

Opredijelili smo se za suradnju s Holcimom zbog profesionalnosti koja je nedostajala drugim firmama na tržištu. Znači prvenstveno kad govorimo o kontinuiranoj kvaliteti i o vremenskoj točnosti svaki dan na gradilištu u Zagrebu i izvan Zagreba. Suradnja je korektna sa stručne, ali i s osobne strane.

kontinuirana kvaliteta usluge

Koja je razlika između Vas i drugih tvrtki na tržištu?

Mi ne prodajemo stanove putem oglašavanja, ne reklamiramo. Mi prodajemo stanove usmenom predajom. Također smo se opredijelili raditi stanove po narudžbi. Znači kad kupac sklopi ugovor, na svakom gradilištu imamo tehničku pripremu koja obrađuje svakog kupca posebno. Kupac za kvadrat koji plati dobije određene standarde koji mu se predoče u našim izložbenim salonima gdje vidi koje mu vrste materijala mi kao investitori nudimo. S druge strane svaki kupac ima mogućnost zajedno s našom tehničkom pripremom organizirati interijer stana po svojoj želji. To su neke od prednosti zašto se kupci opredjeljuju za nas. Svaki stan je zasebno gradilište. Tako da ne postoji ni jedan identičan stan. Kupac sam organizira prostor i interijer onako kako on to želi. Utoliko se mi razlikujemo i to je naša prednost u odnosu na druge. Osim toga, mi to radimo u kontinuitetu, već pet godina, a to prije svega zahtijeva stručnost. Svaki kupac u svom je stanu ujedno i nadzor, što je u redu, jer mi se trudimo kvalitetno napraviti, a kvalitetno je na kraju samo onda kad kupac preuzima stan i kaže - ovo je sad u redu. To su mjerila kojih se mi na tržištu držimo i vjerujemo da je to teško i zahtjevno ispunjavati, ali mi smo se opredijelili upravo za to. Baš taj osobni pristup se na tržištu pokazao najboljim.

Otkrijte mi još koju tajnu uspjeha Zagrebgradnje.

Svaki naš projekt je poslovna obveza i nastojimo ga uvijek jednako raditi. Imamo uvijek isti pristup bilo da se radi o privatnim, manjim investicijama, odnosno od najmanjeg stana do obiteljske kuće pa sve do svakog većeg projekta. Svakog kupca morate jednako zadovoljiti. Nema razlika u pristupu i kvaliteti objekta i prostora koji uređujemo.

Što biste istaknuli kao potrebne karakteristike za svoj posao?

Ovaj posao podrazumijeva pripremu i kontrolu te ulogu

voditelja. Rad na gradilištu je tipična operativa. Onaj koji ne želi stalnu dinamiku - ne može to raditi. Traži se prije svega stručnost. Više nego profesionalni rad traže se emocije, privrženost i odanost poslodavcu. To definitivno ne može svatko raditi.

Koliko ljudi radi u Zagrebgradnji i što poduzimate u vezi zaštite na radu?

Tvrtka trenutno zapošljava 580 ljudi. Svaki djelatnik mora biti obavezno prijavljen. Nemamo sezonske poslove. Ciljano primamo ljude na određeno radno mjesto s određenom završenom školom i odgovarajućom spremom. Kad potpišu ugovor i pristupe u stalni radni odnos, dobivaju sva zaštitna sredstva. Jednako tako moraju proći sve obuke zaštite na radu i zaštite od požara u odgovarajućoj ovlaštenoj tvrtki za edukaciju. Ljudi su nam educirani, opremljeni i obučeni što se tiče zaštite na radu pa nam to uvelike pomaže. Smrtnosti nemamo, a vrlo je malo povreda na radu s teškim posljedicama s obzirom na broj ljudi koji je na operativi prisutan. Ponekad se, nažalost, ipak dogode lakše povrede.

Čula sam da unutar firme organizirate sportske sadržaje.

Radnicima smo organizirali badminton u Domu sportova. Tu je i mali nogomet, „veteranski“, koji okuplja 40-ak ljudi koji su kontinuirano već desetak godina u tome. Organiziramo susrete i čak idemo izvan države u Češku i Slovačku. Uglavnom, uz to što radimo, i rekreiramo se zajedno. Mi od ove godine organiziramo i sportske igre povodom dana tvrtke, 1.10. i od sad ćemo to svake godine organizirati. Igre uključuju pet disciplina: tenis, badminton, nogomet, odbojku i potezanje konopa. Poučeni iskustvom Holcima imali smo i animatore, tako da su ljudi bili zadovoljni. Dodatno tome, trudimo se iznenaditi naše kolegice u tvrtki, primjerice povodom Dana žena. (D.Z.)

Revitalizacija kamenoloma Očura

U rujnu je u Holcimovom kamenolomu Očura u blizini Lepoglave počela revitalizacija kamenoloma. To je prvi primjer revitalizacije kamenoloma uz istovremenu eksploataciju u Hrvatskoj, iako je prema hrvatskom zakonu revitalizacija kamenoloma predviđena tek po završetku njegova rada.

Početak vađenja kamena u kamenolomu bio je 1912. godine i povezan je s izgradnjom pruge Varaždin-Golubovec. Službeni početak rada kamenoloma "Općinska pećina", kako su ga mještani prozvali jer se nalazio na zemljištu "Općinske

šumske zajednice Očura" datira iz 1936. U sedamdeset godina rada otkopano je otprilike 16 milijuna tona kamena koji se do kraja 70-ih uglavnom koristio kao građevinski materijal, a deset godina kasnije svoju primjenu nalazi i kao industrijska mineralna sirovina.

Program revitalizacije započeo je u rujnu 2006. godine, a predviđeno je trajanje do svibnja 2008. godine. U tom periodu ukupno će se zasaditi 21.000 biljaka na površini od 112.000 m².

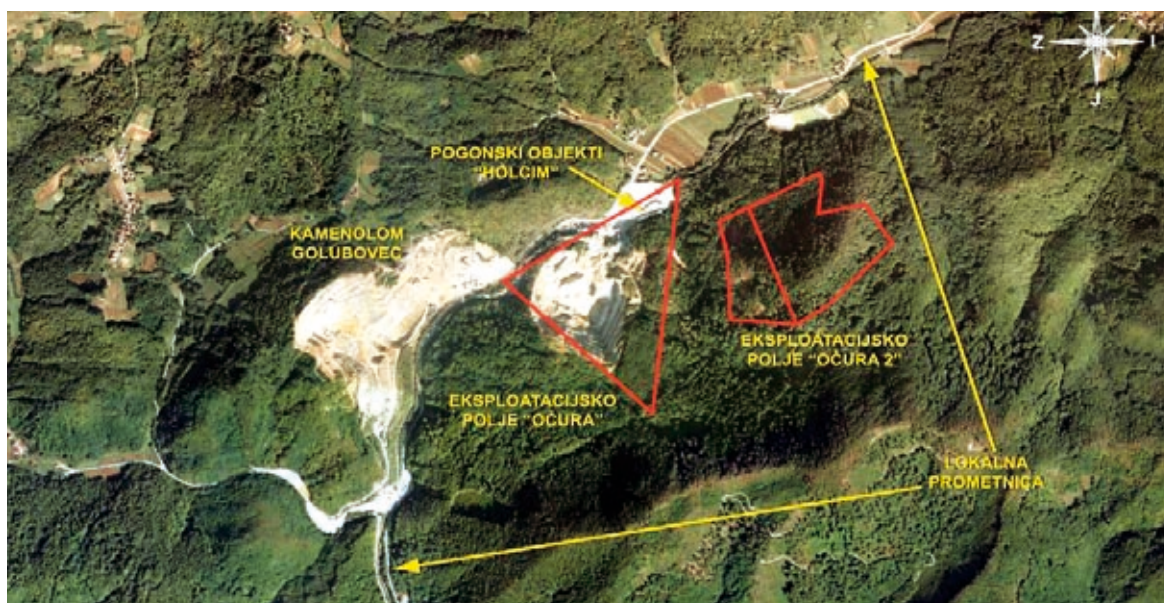

Do svibnja 2008. - kad je predviđen završetak projekta - ukupno će biti zasadeno preko 21.000 sadnica.

U prvoj fazi koja je već započela, pripremljene su vršne tri etaže koje su zakošene na vrijednost propisanu rudarskim projektom, a određena je i širina "terasa" između etaža. Na njih je navezeno pola metra humusa i započeta je biološka rekultivacija sadnjom primarnih kultura odabranih u suradnji s Hrvatskim šumama. U prvoj fazi planirana je sadnja ukupno 1500 sadnica crnog bora, lijeske i bršljana. Dva otkopna polja, Očura I i Istočni greben bit će spojeni u jednu revitaliziranu cjelinu, a u revitalizaciji će se koristiti zemlja iskopana prilikom otvaranja novog otkopnog polja Očura II.

Ivan Slavić
voditelj projekata
Holcim (Hrvatska) d.o.o.
tel 042 390 777
fax 042 390 760
ivan.slavic@holcim.com
www.holcim.hr

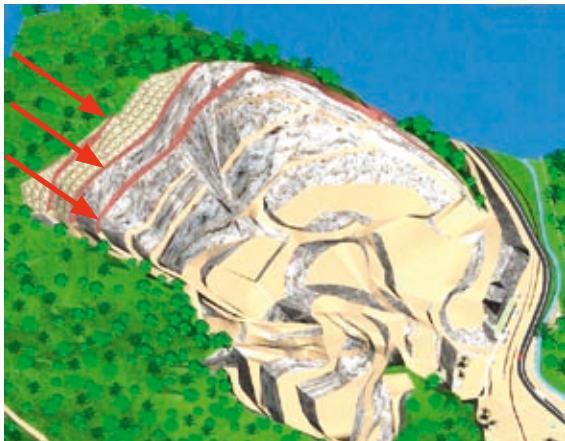
Plan kompletne revitalizacije

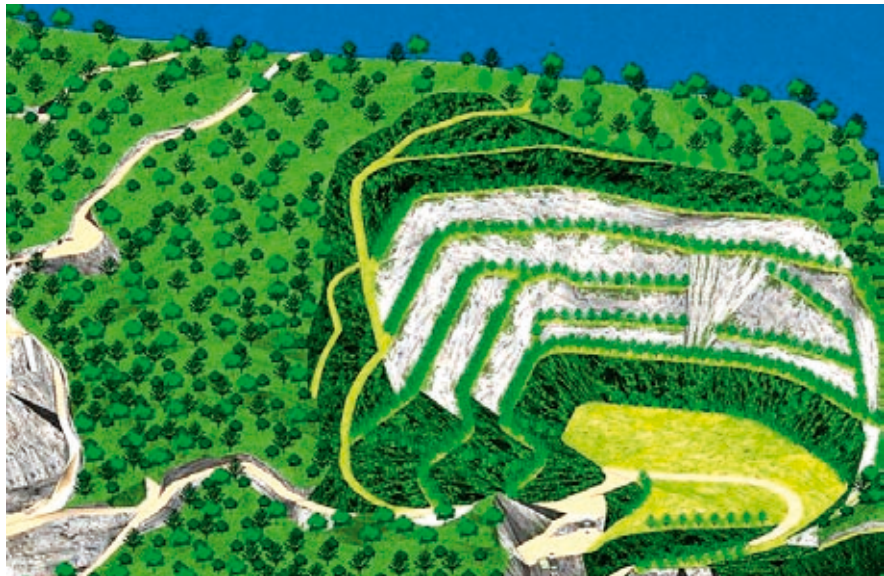
Lipanj 2006. - gornjim trima etažama ureden je plato i ublažen nagib.

Ožujak 2008. - Kamenolomi Očura i Istočni greben spajaju se u jednu cjelinu. Uređuju se platoi, ublažavaju kosine etaža i izgrađuje glavna šumska cesta.

Listopad 2006. - Gornje tri etaže nasipane su šumskom zemljom otkopanom na kamenolomu Očura II i pripravljene za sadnju biljaka.

Svibanj 2008. - Kraj kompletne revitalizacije. Ukupno posađeno 10.500 crnog bora, 5.500 lijeske, 5.000 bršljana.

Prosinac 2006. - Na gornje tri etaže posadit će se 1.500 sadnica, i to crni bor, lijeska i bršljan.

Pravo smanjenje učinka na okoliš može se ostvariti jedino istovremenom proizvodnjom agregata i revitalizacijom kamenoloma. Vođen iskustvom oko 400 kamenoloma i šljunčara u svijetu, Holcim je jednake standarde odlučio slijediti i u Hrvatskoj.

U listopadu, točnije 13. listopada, župan Varaždinske županije Radimir Čačić je u kamenolomu Očura simbolično posadio tisućito stablo crnog bora te naglasio kako ovaj primjer istovremene eksploatacije i revitalizacije kamenoloma predstavlja presedan u Hrvatskoj.

„Nigdar ni tak bilo da ni nekak bilo, pak ni vezda ne bu da nam nekak ne bu...”

Balade Petrice Kerempuha, M. Krleža

Nedavno je u Zagrebu održan deveti po redu (i to međunarodni, nek' se zna!) simpozij o gospodarenju otpadom. Kako se isti održava svake dvije godine, to znači da već šesnaest godina stručnjaci (domaći i strani, nek' se zna!) bivaju okupljeni kako bi... što?

Žarko Horvat
direktor industrijske ekologije
Holcim (Hrvatska) d.o.o.
tel 01 6554 033
fax 01 6554 022
zarko.horvat@holcim.com
www.holcim.hr

Prije nego li potražimo odgovor, dozvolite mi još jedan citat. Ovaj put iz Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Tamo piše već u uvodu:

„U mišljenju (»avis«) Europske komisije od 20. travnja 2004. o prijavi Hrvatske za prijam u članstvo Europske unije (EU) kaže se, među ostalim:

Gospodarenje otpadom najveći je pojedinačni problem zaštite okoliša u Hrvatskoj. Ne samo što zakonodavni okvir treba uskladiti sa zahtjevima i standardima EU-a, nego se ne provode ni važeći propisi. Taj sektor predstavlja za Hrvatsku glavni izazov pa će zahtijevati najveće napore prigodom usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a (»acquis«).

Uzevši u obzir navedene premise, pokušat ću prebaciti se u paralelni svemir, gdje ću postaviti pitanje prosječnom predstavniku normalne populacije:

- Recite mi, molim Vas: „Da imate određeni problem, te da okupite vrhunske stručnjake kako biste saznali kako riješiti problem? Da nakon devet okupljanja i šesnaest godina Vi još uvijek imate isti problem (koji se, usput budi rečeno, u međuvremenu pogoršao), koliko biste platili navedene stručnjake? Biste li ih još uvijek pitali za savjet? Mišljenje?”

Na žalost, crvotočina prema paralelnom svemiru se zatvorila i ja sam ostao uskraćen za odgovor. Mogu samo nagađati kakav bi bio, jednako kao i Vi.

No vratimo se u naš svijet. Ponovo citat:

„Građani, **motivirani povratnom naknadom**, pokazali su **visoki stupanj ekološke svijesti** (naglasak teksta od strane autora) shvaćajući da od povratne ambalaže imamo višestruku korist - kupcima se refundira 50 lipa za svaku vraćenu plastičnu ili staklenu bocu (jeste li probali vratiti bocu od ulja? Jestivoga? Omeškivača? ... opaska autora), odnosno limenku pića, a ambalaža umjesto na odlagalištima i prirodi završava u prerađivačkim pogonima kao vrlo vrijedna sirovina.“

Ovako zbori Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. I ne osjeća se loše. A Vi? Da li Vas uistinu samo novac može motivirati na ekološko razmišljanje, ili želite nešto učiniti i za svoju djecu, odnosno unuke? A ja gubim vrijeme pričajući o održivom razvoju... Izgubio sam volju pitati za mišljenje u paralelnom svemiru...

Međutim, zbog čega nam treba paralelni svemir? Zar ne možemo sami sebe upitati što hoćemo, i reći da nismo dobili to ma što god pojedinci pričali? Zar ne možemo reći: „Car je goll!“, uprkos svima koji se dive njegovu novu ruhu - poput djeteta iz Andersenove bajke?

Zar baš moramo živjeti kako nam govore stihovi s početka ove priče - slegnuti ramenima i prihvatiti da nam „nekak bu bilo...“?

Već spomenuta nacionalna strategija o postupanju s otpadom uočava nužnost edukacije građana kako bi se izgradio sustav na tragu prirodnih ekosustava. Mi u Holcimu već odavno poučavamo djecu kako valja postupati s otpadom, gradeći temelje za buduće generacije. Vjerujemo u tu budućnost. Postoje i oni koji bi trebali educirati, ali neće. Valjda nije isplativo. No, neka ih. Jednom, vjerojatno će se i oni posvetiti podučavanju. Nadajmo se da će još imati o čemu...

Za kraj, jedan primjer dobre prakse. Iz paralelnog svemira. Jedan je gospodarski subjekt - ničim izazvan - krenuo u proces istovremene revitalizacije kamenoloma dok u istom još traje eksploatacija mineralnih sirovina. Kako je to bio prvi i jedini primjer takve prakse između otprilike 658 kamenoloma koliko ih ukupno ima, okupili su se brojni uzvanici, predstavnici vlasti, novinari i ekolozi, vlasnici ostalih kamenoloma,

predstavnici nevladinog sektora zainteresiranih za zaštitu okoliša i brojni drugi dionici u želji da saznaju što više kako bi se primjer dobre prakse proširio čitavim svemirom. Nisu imali izrađenu strategiju, akcijski plan, pravilnike... međunarodne simpozije... fondove. Ništa od toga. Samo puno dobre volje.

Navodno su danas u tom svijetu ponosni na održivost koju ostvaruju pri

rješavanju svojih problema. Međutim, opet se zatvorila crvotočina, taman kad sam htio saznati detalje o tome - kako im je to uspjelo?

„Welcome to the real world.“ I dok strategije, publikacije, revije i akcijski planovi kreću u Pan kutije za stari papir, poručujem:

„Gospode i gospodo, Car je goll!“ Iako već dugo nisam dijete...

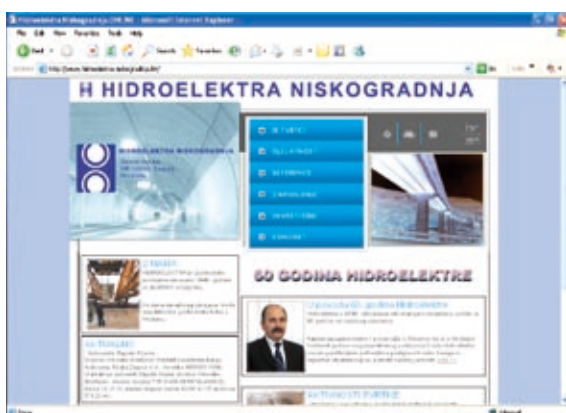

On-line tvrtke za gradnju

EuroART93 d.o.o.
Sisak
tel 044 533 931
fax 044 534 944
euroart93@euroart93.hr
www.euroart93.hr

Prema obećanjima iz prošlog broja našeg časopisa ovaj put surfamo po webu i tražimo stranice građevinskih tvrtki. Iako su građevinske tvrtke jedne od zadnjih koje su se odlučile za ozbiljnu web prisutnost, trend rasta takvih web stranica je u uzlaznoj putanji. Svaka iole ozbiljna građevinska tvrtka svoju web prisutnost treba izraditi pažljivo i s velikim naglaskom na galerije i reference. Upravo je to mjesto gdje krajnji kupac traži i odabire svoju tvrtku za izgradnju.

Još jednom odlučujemo se za Google i unosimo pojam „građevinska tvrtka“, „graditeljstvo“ i „građenje“. Evo nekih od rezultata:

www.hidroelektra-niskogradnja.hr - Poduzeće osnovano još davne 1946 g. primjereno poslu kojim se bavi sjajno je strukturno složila svoje web stranice. Velika i jasna navigacija upoznati će Vas s djelatnostima tvrtke i referencama, a čak i ako tražite posao, posebno prilagođen i detaljan on-line obrazac postavljen je za Vas. Reference su odlično složene: podijeljene po objektima koje su se radili i složeni uz vremensku liniju koja Vas vodi kroz cijeli projekt i sve njegove faze. Pravo osvježanje je i stranica za investitore. Uglavnom vizualno možda ne posebnog „izričaja“, ali strukturno i informacijski sjajno složena web prezentacija.

www.medjimurje-graditeljstvo.hr - Svoje su web stranice nedavno redizajnirali i vidljivo je da su „pazili“ kako i što će komunicirati s krajnjim kupcem i investitorima. Novosti, pro-

jekti na kojima se trenutno radi, usluge... sve je on-line. Sjajno je predstavljen i dio o novim projektima i stanovima koji su na prodaju, sheme stanova, 3D vizualizacija, detaljne informacije i ostali detalji.

www.brod-konstruktor.hr - Veliki je trud uložila na preglednost, te na funkcionalnost stranice. Velike slike, detaljno objašnjeni projekti na kojima se radi, novosti i dr. Sve je složeno pregledno i precizno. Također stranica se vrlo dobro „ponaša“ i na većim rezolucijama te je sa svojom crvenom bojom vrlo upečatljiva i efikasna.

www.cesta-varazdin.hr - I za kraj odlazimo u Varaždinsku županiju na stranicu tvrtke Cesta Varaždin, koja također imaju dugačku povijest u niskogradnji. Brza i jednostavna navigacija odlika su njihovih stranica. Odlično su predstavljena područja referenci, kao i karta Hrvatske na kojoj se jasno vidi područje bavljenja.

Da smo prije samo dvije godine pregledavali ovakav tip stranica, vrlo vjerojatno bi nailazili na slabije web stranice sa samo nekoliko glavnih informacija o tvrtci. Danas je vidljivo da su i građevinske tvrtke, koristeći moderne tehnologije svoju web domaću zadaću u potpunosti izvršile (multimedijalni zapisi, on-line obrasci, nacrti objekata koje grade, dobra struktura). Ono što bismo u budućnosti željeli vidjeti su video zapisi projekata, 3D šetnja kroz objekte koji se izgrađuju, kalkulator cijene usluga i druge sitne elemente koje ovaj medij upravo čine tako zanimljivim. (J.V.)

Etno kutak u varaždinskim bregima

U varaždinskim bregima smo posjetili obitelj Zagorec u njihovoj vikendici, za koju oni kažu da im je hobi. Supružnici Zagorec na svom imanju provode svaki svoj slobodan trenutak i ulažu mnogo energije da bi to izgledalo onako kako sad izgleda - prekrasno! Nakon ove priče sigurno ćete poželjeti i sami izgraditi nešto slično, mirno utočište u prirodi, po uzoru na naše pretke.

Kako ste došli na ideju baviti se ovakvim hobijem?

Dobro ste primijetili da ovo nije uobičajen hobi, ideja je došla iz našeg prezimena. Mi se prezivamo Zagorec, pa smo mislili da za to Zagorje treba nešto i napraviti. Budući da nismo naslijedili ništa slično, odlučili smo napraviti jedan zagorski grunt. Startali smo od skromne ideje da kupimo jednu parcelu i napravimo drvenu kućicu u kojoj bi se mogli obiteljski družiti. Međutim, supruga je izračunala da to neće biti dovoljno za ostvarenje naših ideja, pa smo kupili i drugu parcelu koja je imala stazu zagorsku klijet. Kad smo dobili veliko zemljište s drvenom kućicom, napravili smo idejni plan, nacrtali smo drvenu kuću, galeriju, podrum i klet.

Za nas koji ne znamo što je to grunt?

To je ova parcela, ograđena na poseban način na koji su otprilike koncipirani zagorski gruntevi; dakle prosječna zagorska obitelj je imala stambenu drvenu kuću, jedan objekt gdje je bila staja i životinje, imala je podrum, imala je još nešto kao spremište alata. Nekoliko objekata je uvijek bilo razbacano na tom zagorskom gruntu, pa smo tako i mi pokušali naše objekte razbacati, a povezujemo ih stazama, ništa zapravo nije u skladu, baš kako je nekad bilo na pravom zagorskom gruntu. Kad je naša kćer Ivana vidjela nacрте, rekla je: „Tata tu vam ništa s ničim nije paralelno“.

Koliko je trajao proces nastanak svega ovoga?

Pa evo sad će dvije godine od početka radova, prije četiri godine je sve to ku-

pljeno, godinu dana smo radili planove, ali se tu ništa nije zidalo, sve je građeno suhomontažno, pa je išlo dosta brzo.

Odmah ste imali točan uzorak kako to treba izgledati ili su ideje dolazile jedna za drugom?

Ideje su se mijenjale iz dana u dan i bile su podvrgnute kreativnosti. S obzirom da se materijali za ovakve objekte ne mogu naći u običnim trgovinama, obilazili smo po selima i tražili stari crijep, stare grede, stare daske. Posebno je puno truda uloženo u etno zbirku.

Kako ste došli do svih tih predmeta?

Prvo smo krenuli od onog što su imale naše obitelji, a budući smo mi iz Zagorja našlo se i tu nekih predmeta, a onda ideš na neka mjesta gdje se mogu naći te stvari pa se pročuje da to skupljaš, pa se vrata sama otvaraju.

U Vašoj je etno-kolekciji sve autentično ili ste nešto naručivali, davali izrađivati?

Sve je autentično. Najstariji predmeti su stari oko 150 godina, najmlađi oko 50 godina. Svaki predmet ovdje ima svoju priču. Mnogi od ovih predmeta su bili skroz zapušteni, pronađeni u stajama i podrumima, u raspadajućem stanju, ali imamo jednog meštra koji to popravi.

Koliko bi mogao koštati neki predmet star 150 godina?

Pa cijene se mogu kretati od 100 do 1000 kuna. Često cijena počne rasti kad se pokaže interes za kupnju!

Namjeravate li možda i nešto zaraditi od ovoga? Sigurno bi ovo bilo vrlo atraktivno turistima?

Ovo je potpuno privatni grunt. Sigurno bi se moglo komercijalno iskoristiti, ali mi imamo veliku obitelj, imamo dvije udane kćeri, tako da je to već šest rođendana koje treba proslaviti, a tu su i mnoge druge obljetnice. Kao direktor Termike imam tu druženja s partnerima, supruga je vlasnica tvrtke Biovitalis i tu

također održava seminare i druženja, onda je jasno da je ovo mjesto samo za nas. Komercijalizacija ne dolazi u obzir. Više puta smo ugostili razne delegacije, ali sve besplatno i preko prijatelja.

Koliko ljudi stane u Vašu galeriju?

Za sjedenje ima 32 mjesta iako, naravno, stane i više. Za moj rođendan je bilo čak 50 gostiju i svi su se dobro zabavili!

Posebnu notu ovom gruntu, daje i Vaš mali botanički vrt, gospođo Zagorec.

Sad je jesen, pa nažalost ne možete vidjeti svu njegovu raznolikost. Sastoji se uglavnom od ljekovitog i aromatičnog bilja. Ja pratim njihov razvoj, tjeranje u proljeće te listanje. Možete vidjeti dosta različitih uzoraka.

Jesam li ja dobro primijetila da ovdje nemate ni radio, ni televizor?

Točno, nema nijednog medija, i to je namjerno. Kad smo tu, bez medija, imamo toliko vremena, toliko potencijala za druge stvari. Za jedan vikend sve uspijemo porediti, svaku biljčicu pogledati. Ovdje možete čuti i osjetiti jednu savršenu tišinu koja vas nahrani.

Koji su Vam planovi vezani za grunt?

Iako sam dosta zaposlen, uzeo sam si za zadatak sistematizirati etno-zbirku, tako da bi za par godina to objavili kao povijesnu građu. (M.V.)

Ivan Zagorec
direktor

Termika d.o.o.
Novi Marof
tel 042 401 300
fax 042 611 030
termika@termika.hr
www.termika.hr

Hvala Vam za uspješnu suradnju, uz iskrene želje da Vam i u poslovnom i u privatnom životu kroz cijelu 2007. godinu teku **med i mlijeko!**

Vaš Holcim

cement ■ beton ■ agregat

